



د افغانستان اسلامي امارت

د ارشاد، حج او اوقافو وزارت

د مساجدو او حُسينيو د ارشاد او انسجام لوی ریاست



د جمعې ورځې د خطابت موضوع او
لیکلی تقریر او بیان چې د هیواد د مرکز او ولایاتو
ټولو خطیبانو ته په دواړو ملي ژبو (پښتو او دري) کې لیرل کېږي.

۲/ جمادی الاولی ۱۴۴۷ هـ، ق مطابق ۲/ عقرب/ ۱۴۰۴ هـ، ش

د نړیوالو فشارونو او د گاونډیو د مداخلې په وړاندې د وحدت او استقامت د ساتلو ضرورت

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله العزيز القدير، والصلاة والسلام على نبينا السراج المنير، وعلى آله وصحابه أجمعين، أصحاب المواقف والجبال الرواسخ، ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين، وبعد:

قال الله سبحانه وتعالى: (إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ * نَحْنُ أُولَئِكَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ). فصلت: (۳۱)

درنو هیوادوالو او معززو اوریدونکو!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

د حق او باطل ترمنځ مبارزه د آدم علیه السلام او د شیطان د پیدایښ له وخت څخه شروع شوې ده او تر قیامت د راتلو پورې به دوام ومومي. د دښمن سره په مقابل کې کامیابي او کله ناکله شکست د جگړې طبیعت دی. لکه چې په یو روایت کې راځي: (الْحَرْبُ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ سِبْجَالٌ يَنَالُ مِنَّا وَنَنَالُ مِنْهُ). صحیح البخاری (۱/ ۹)

ژباړه: - جنگ زمونږ او د هغه ترمنځ د اړت د بوکې په شان دی، کله مونږ ته شکست راکړي او کله مونږ هغه ته شکست ورکړو.

درنو هیوادوالو!

مونږ او تاسې ټولو ته بهتره معلومه ده، چې تقریباً (۵۰) پنځوس کاله کیږي چې د گاونډیانو له خوا په افغانستان مداخله روانه ده، په ځانگړې توگه د کومې ورځې نه چې د افغانستان د اسلامي امارت مجاهدينو په خپلو سربښدنو، قربانیو او استشهادي عملیاتو او د وینو په قیمت سره ددې خاورې څخه د ناټو، امریکا او د هغوی متحدین و شړل او په افغانستان کې د اسلامي امارت تر چتر لاندې اسلامي نظام حاکم شو، د هغې ورځې څخه را په دیخوا نړیوالو په افغانستان او د افغانستان پر مجاهد ولس باندې ډول ډول فشارونه راوړي دي او د افغانستان په داخلي چارو کې رنګ رنګ مداخلې کوي، نړیوالو د افغانستان د ملت سرمایه کنگل کړه، په تجارتي او اقتصادي برخه کې یې قیدونه او بندیزونه وضع کړل، په نړیوال سټیج یې دافغانستان حکومت د پیژندلو او اعتراف مخه یې ونیوله.

د ژوند په ټولو برخو کې یې دافغانستان سره د سیمینیزو همکاریو مخه ډب کړه او ددولت د مشرانو په تگ راتگ یې بندیز ولگولو او افغانان یې په خپل کور کې لکه د شعب ابی طالب په څیر محاصره کړي دي.

همد ارنگه گاونډیان د افغانستان په چارو کې ناوړه او د نړیوالو اصولو خلاف مداخله کوي چې دا هم د نړیوال فشار یوه برخه ده.

مونږ او تاسې وليدل چې زمونږ ګاونډي په ډيرې سپين سترګۍ سره د افغانستان په زړه کابل کې او په کندهار او پکتیکا ولايتونو کې په بې دفاع هيوادوالو باندې بمبارونه وکړل او زمونږ هيوادوال يې شهيدان او ټپيان کړل. د ګاونډيانو ددغو بې شرمانه مداخلو څخه مقصد دادی، چې مونږ افغانان دهغوی ناجائزې او نا معقوله غوښتنې ومنو، د خپلې خاورې واک ورته ور وسپارو او يا يې په سياسي واک کې شريک کړو، هغوی غواړي چې د خپل ځان او مال اختيار ورلره ورکړو، زمونږ ګاونډيان زمونږ څخه غواړي چې د الله تعالى د راکړو ثروتونو، معدنونو او اوبو څخه سالمه ګټه وانخلو، هغوی غواړي چې په افغانستان کې بايد هيڅ اقتصادي حرکت او پرمختګ ترسره نشي- او مونږ بايد لاس تر زنې کينو او هغوی پريږدو چې زمونږ په داخلي چارو کې چې څرنگه يې خوښه وي هغسې لاسوهنې وکړي.

زمونږ ګاونډيان وايې چې زمونږ په خوښه به تاسو خپله سياسي پاليسي عياروئ او د نړيوالو سره به روابط زمونږ په خوښه ټينګوئ. زمونږ ځينې ګاونډيان زمونږ څخه غواړي چې په نړيوال سټيج د نړيوالو سره زمونږ په سر سودا وکړي او زمونږ نمايندګي وکړي او زمونږ سياسي چارې په خپل لاس کې واخلي، ته به وايې چې مونږ د هغوی حلقه بګوش غلامان يو؟ حال دادی چې که چيرې ګاونډيان زمونږ وياړلي تاريخ ته مراجعه وکړي وبه وينې چې د افغانستان مجاهد ملت تل د نورو سرنوشت ټاکلی دی او دا يې په طبيعت کې نشته چې بل ته سر ټيټ کړي او خپل سرنوشت د نورو په خوښه وټاکي. مونږ د افغانستان مسلمان او مجاهد ملت به هيڅکله د ګاونډيانو ناوړه او غير مشروع غوښتنو ته د غلامۍ سر ټيټ نکړو. د نړيوالو فشارونو څخه مقصد دادی، چې مونږ د اسلام مقدس دين پريږدو او د کفارو د دين تابع شو او په افغاني ټولنه کې هغه افکار، معتقدات او قوانين نافذ او رائج کړو چې غرب يې غواړي.

د نړيوالو فشارونو مقصد دادی، چې مونږ د اسلامي قانون پر ځای کفري قانون پرځان عملي کړو، د نړيوالو فشارونو څخه مقصد دادی چې مونږ اسلامي اصيل فرهنگ او کلتور پريږدو او په خپله ټولنه کې کفري، الحادي او د فحشاو ډک کلتور او فرهنگ رائج کړو او ښځې بازارونو، سرکونو او پارکونو ته را وباسو ترڅو بيګانه نارينه او ښځې يوځای لکه د غرب په څير ګډ ژوند غوره کړي او د ژوند په هره برخه کې مختلط نظام رامنځ ته کړو، چې د اسلام د مقدس دين او افغاني کلتور سره په ټکر کې دی.

دا هغه غوښتنې دي، چې الله تعالى څوارلس سوه کاله وړاندې مونږ ته را ښوولې دي او فرمايلي يې دي: (وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنَّ آتَابِعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ). البقرة: (۱۲۰)

ترجمه:- او هيڅ کله به راضي نه شي له تا نه (ای محمده!) يهودان او نه نصرانيان تر هغې پورې چې متابعت و کړي ته د دين د دوی ووايه (ای محمده! دوی ته چې) بېشکه هدايت د الله (اسلام) هم دغه هدايت دی (او بس) او قسم دی که چېرې پيروي وکړې ته د خواهشات د دوی وروسته له هغه چې راغلی دی تا ته له علمه نو نه به وي تا لره له (عذاب د) الله هيڅ دو ست (ساتونکی له بليانو) او مددگار (خلاصوونکی له نازله وو عذابونو)

د افغانستان ولس څه گناه کړی ده، چې نړيوالو تر ظلمانه فشارونو لاندې راوستي دي او ګاونډيان يې په کورنۍ چارو کې مداخله کوي؟ آيا د افغانستان د ملت گناه داده، چې دوی وايې مونږ يواځې پر يو الله جل جلاله ايمان لرو او پرته د الله تعالى څخه بل چا ته سر نه ټيټه وو. آيا زمونږ گناه داده چې مونږ د خپل کور او هيواد څخه اشغالګر وشړل او د ګاونډيانو او غريبانو فرمايشونو ته غاړه نه ږدو؟ آيا زمونږ گناه داده چې په خپل اصيل افغاني او اسلامي کلتور او فرهنگ باندې عمل کوو او د غربي فرهنگ پيروي نکوو؟ آيا زمونږ گناه داده چې په افغانستان کې اسلامي نظام حاکم دی او د ټولو خلکو شرعي حقوق پرځای شوي دي؟ آيا زمونږ گناه داده چې مونږ خپلواک او آزاد هيواد، چې د شرق او غرب سره منسلک نه دی، لرو؟

آيا زمونږ گناه داد چې مونږ د ځمکې خدايان نه منو او د بشر- په لاس جوړ بشری قانون نه منو او يواځې د الهي قانون تابع يو؟ هو! که چيرې زمونږ گناه داوي چې مونږ يواځې يو واحد رب چې الله جل جلاله دی، هغه ته سر ښکته کوو او يواځې يو رب دخپلو دنيوي او اخروي چارو خالق او مالک گڼو او د هغه قانون ته مو ځان تسليم کړی دی! نو بيا مونږ د چا د فشارونو او فرمايشونو پروا نلرو او په خپل کارونه خپل خالق او مالک ذات سپارو او داسې وايو چې: (وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنا) الاعراف: (۱۲۶) ترجمه:- او عيب نه گڼې (ته ای فرعونه!) له مونږ مگر دغه کار چې ايمان راوړی دی مونږ په آيتونو د رب خپل کله چې راغله مونږ ته. په يو بل مبارک آيت کې الله تعالى فرمايلي دي: (وَمَا نَقْمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ). البروج: (۸) ترجمه:- او عيب يې نه لیده له هغو مسلمانانو څخه مگر دا چې ايمان لرونکي وو په الله ډېر غالب قوي ډېر ستايلي شوي باندې. دا څه نوی خبره نه ده، بلکې هميشه که چيرې مونږ قرآن کریم، نبوي احاديثو او تاريخ ته توجه وکړو، وينو چې تل مسلمانان او د توحيد د عقيدې خاوندان تر فشارونو لاندې راوستل شوي دي او دا د مخکنيو کفارو او منافقينو لار ده. کله چې حضرت محمد صلی الله عليه وسلم د الله تعالى يووالي ته خلک دعوتول پيل کړل، نو د مکې مشرکينو ور باندې مختلف فشارونه راوستل، کله به يې ورته ويل د خپل دين څخه واوره او مونږ به درته د مکې د پيغلو څخه ښکلې پيغله په نکاح کړو، کله به يې ورته ويل چې که چيرې د خپل دين څخه وانه اوړې، مونږ به دې ووژنو. خو رسول الله صلی الله عليه وسلم ددوی د فرمايشونو په مقابل کې ورته وويل: (والله لو وضعوا الشمس في يميني، والقمر في يساري على أن أترك هذا الامر حتى يظهره الله، أو أهلك فيه ما تركته). السيرة النبوية لابن كثير (۱/ ۴۷۴) ژباړه:- قسم په الله! که چيرې دوی (اهل مکه) کيردي لمر زما په بني لاس کې او کيردي سپوږمۍ زما په چپ لاس کې ددې لپاره چې زه دا کار پريږدم- ترڅو پورې چې الله تعالى غالب کړی نه وي او يا زه په دې لاره کې هلاک شم، زه به يې پری نږدم. پر رسول الله صلی الله عليه وسلم او د هغه پر حاميانو يې دومره فشار راوړ، چې بني هاشم قبيله يې په شعب ابي طالب کې تقريباً نږدې درې کاله محاصره کړل او د هغوی سره يې هر ډول مقاطعه اعلان کړه، چې څوک به ورسره خبرې نکوي، څوک به ورسره خوراکي توکي نه ور پرېږدي. همدا راز د رسول الله صلی الله عليه وسلم په ملگرو يې مختلف قسم فشارونه راوړل، ترڅو د اسلام له دين څخه بيزاره شي، خو مسلمانانو د کفارو د ټولو فشارونو سره په کلکه مقابله کړله، آن چې کله د زياتو فشارونو څخه په تنگ شول، نو صحابه کرامو حبشې ته يې هجرت وکړ. کفارو به پيغمبرعليه السلام ته به يې ډير ناوړه ناوړه القاب استعمالول؛ لکه مجنون، ساحر، کاهن چې دا ټول په نبي عليه السلام د فشار راوړلو وسيلې وې. د رسول الله صلی الله عليه وسلم د قتلولو اراده، په نبي عليه السلام د قبائلو راټولول او د نبي عليه پر خلاف پټې دسيسې جوړول ټولې پر نبي عليه السلام باندې د فشار راوړلو نمونې دي. خو نبي عليه السلام او صحابه کرام د کفارو د فشارونو په وړاندې کلک او ثابت ولاړ و او په هر ډگر کې يې ورسره مقابله کوله.

۱- د نړيوالو فشارونو او د گاونډيانو د مداخلو په مقابل کې د وحدت ساتلو ضرورت دی:

نن ورځ چې زمونږ گاونډيان زمونږ څخه غلامي غواړي او زمونږ لپاره ډول ډول دسيسې په کار اچوي او زمونږ گران هيواد او ملت د نړيوالو فشارونو واقع دی؛ بناءً مونږ پر خپل غيور او مجاهد ولس چې په شرق او غرب کې اوسېږي او يا په شمال او جنوب کې اوسېږي غږ کوو، چې د دښمنانو د مقابلي لپاره يو بل ته لاس ورکړئ او خپل وحدت او يووالی وساتئ او دښمن د مداخلو او تجاوزونو مخه لکه د خپلو پلرونو او نیکونو په څير ونيسئ او دسيسې يې شنډې کړئ.

د گاونډي متجاوز هیواد له پلانونو څخه یو پلان هم دادی چې د افغان ولس په منځ کې اختلاف واچوي، ترڅو خپلو شومو اهدافو ته ورسېږي او خپلې مداخلې ته لاره هواره کړي .

داچې د خپل ځان، مال، عزت او ابرو څخه دفاع کول پر مونږ لازمي کار دی او دا کړنه پرته له وحدت او یووالي څخه ناشونې ده. وحدت او یووالی دادی چې عام ولس، سیاسيون، د قلم خاوندان، قومي مشران ... ټول ددښمن په مقابل کې په یو صف کې ودرېږي او د خپل نظام ملاتړ په تمامه معنا سره وکړي، ترڅو له یوې خوا ددښمن دسیسې شنېږي شي او له بلې خوا خپل ځان، مال، ملکیت او خپل هیواد ته نجات ورکړي او د الله تعالی حکم هم پرځای شي، چې فرمایلي دي: (وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا). النساء: (۱۱۵)

ترجمه:- او هر څوک چې مخالفت کوي له رسول وروسته له هغه چې ښکاره شوه ده ته سمه لاره او تابع شي (لاږ شي پر بله لاره) بې له لارې د مؤمنانو نو و په ګرځوو مونږ دی هغه لوري ته چې دی ورګرځېدلی دی او داخل به کړو مونږ دی جهنم (دوزخ) ته او بد ځای د ورتلو دی (دا دوزخ).

په یو مبارک آیت کې فرمایي: (وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ). المؤمنون: (۵۲)

ترجمه:- او ببشکه دا (سماوي دین چې توحید او نور مؤمن به شیان دي ای رسولانو!) ستاسو دین اود ستاسو د ټولو امتیانو دین دی په دې حال کې چې دین یو دی او زه ستاسو رب یم نو وویرېږئ له ما.

په یو بل مبارک آیت کې الله تعالی فرمایلي دي: (وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ) آل عمران: (۱۰۳)

ترجمه:- او منګولې ولګوئ (ای مؤمنانو!) په رښې د الله چې قرآن دی ټول او مه سره مختلف کېږئ (وروسته له اسلامه).

امام قرطبي رحمه الله ددې آیت په تفسیر کې لیکي: (إن الله تعالى يأمر بالآلفة وينهى عن الفرقة، لأن الفرقة هلكة، والجماعة نجاة،

ورحم الله ابن المبارك حيث قال: إن الجماعة حبل الله فاعتصموا). تفسیر القرطبي (۴/ ۱۵۹)

ژباړه:- ببشکه الله تعالی په ألفت امر کوي او د تفرقې او ځان ځان والي څخه نهی کوي؛ ځکه چې په تفرقه کې هلاکت دی او په جماعت او یووالي کې نجات دی.

عبدالله بن المبارک رحمه الله وايي: په آیت روایت دی هغه وایي چې یووالی او جماعت هغه د الله تعالی رښې ده، نو په هغې منګولې ولګوئ.

د عبد الله بن مسعود رضي الله څخه روایت دی هغه وایي: (أَنْ حَبَلَ اللَّهُ هُوَ الْجَمَاعَةُ). التفسیر من سنن سعید بن منصور (ص: ۷۶)

ژباړه:- د الله تعالی رښې همدغه یووالی دی .

په داسې وخت کې چې گاونډي هیواد د ټولو شرعي او نړیوالو اصولو خلاف د امریکا د خوشحالولو په خاطر زمونږ پر ملت یې نظامي تجاوز وکړ، پر مونږ او تاسې وحدت او د صف یووالی او دخپل هیواد او هیوادوالو څخه په شریکه دفاع کول فرض دی او هر ډول بې اتفاقي او تفرقه حرامه ده او په اوسني شرائطو کې بې اتفاقي او تفرقه کبیره گناه ده او څوک چې بې اتفاقي او تفرقې ته لمن وهي دا گناه یې تر بلې هرې گناه زیاته ده، ځکه چې په ځینو وختونو کې د ځینو شرائطو له امله د ځینو شرعي احکامو مرتبه غلیظه کیږي، لکه په حرم کې زنا کول، د جهاد په سنگر کې د له مجاهدینو غلا کول.

الله تعالی بې اتفاقي او تفرقه حرامه کړی ده او وحدت او یووالی یې واجب ګرځولی دی. الله جل جلاله فرمایلي دي: (مُتَّبِعِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ . مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ). الروم: (۳۱-۳۲)

ترجمه:- حال دا چې رجوع کوونکي یئ دغه (الله) ته او ویرېږئ له الله او قائموی (سم دروئ سره له ټولو حقوقو) لمانځ او مه کېږئ تاسې له

مشرکانو یعنې له هغو مشرکانو چې تار په تار کړی یې دی دین خپل او شوي وو دوی ډلې ډلې هر یوه ډله له دوی نه په هغه دین چې له دوی

سره دی خوشاله دي قال تعالی: (إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ). الأنبياء: (۹۲)

ترجمه:- په تحقيق دا ملت د توحيد ملت او د اسلام دين ستاسې ملت يو دی چې په دغه دين متفق دي ټول انبياء او زه رب ستاسې يم پس عبادت کوي زما (خاص نه دبل).

حافظ ابن کثير رحمه الله ليکلي دي: الله تعالى دوی ته په دې آيت کریمه کې په يووالي امر کړی دی او د تفرقي او ځان ځانۍ څخه يې منع کړي دي او په دې اړه زيات احاديث راغلي دي چې د تفرقي څخه منع کوي او په وحدت او الفت باندې امر کوي او الله تعالى مسلمانانو لپاره په وحدت کې له خطاء څخه عصمت تضمين کړی دی او په تفرقه او د اختلاف په صورت کې ددوی په خطاء کې په واقع کيدلو باندې ويره څرگنده شوی ده. تفسير ابن کثير / دار الفكر (۱/ ۴۷۷)

د وحدت د ساتلو په اړه بې شميره احاديث راغلي دي، چې په يووالي او وحدت ټينگار کوي او د تفرقي او بې اتفاقي څخه ممانعت کوي. په يو حديث شريف کې راځي: عن ابن عمر رضي الله عنهما قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ، وَإِيَّاكُمْ وَالْفُرْقَةَ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ الْوَاحِدِ، وَهُوَ مِنَ الْإِثْنَيْنِ أَبْعَدُ، مَنْ أَرَادَ بِحُبُوحَةِ الْجَنَّةِ فَلْيَلْزِمِ الْجَمَاعَةَ». رواه الترمذي

ترجمه:- له عبدالله بن عمر رضي الله عنهما څخه روايت دی ، هغه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: پرتاسو لازم دي چې له جماعت (د مسلمانانو له لوی اکثريت) سره واوسئ اود بيلتون او جلاوالي څخه ډډه وکړئ، ځکه شيطان د يوازې تن سره وي او هغه (شيطان) له دوو تنو څخه ډير لرې وي، څوک چې د جنت خوښ بويونه غواړي، نو هغه بايد د مسلمانو له اکثريت سره وي .

په يو بل حديث کې راځي چې الله تعالى په يووالي راضي کيږي او په بې اتفاقي ناراضه کيږي. (عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: إِنَّ اللَّهَ يَرْضَى لَكُمْ ثَلَاثًا، وَيَكْرَهُ لَكُمْ ثَلَاثًا، فَيَرْضَى لَكُمْ، أَنْ تَعْبُدُوهُ، وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا، وَأَنْ تَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا، وَيَكْرَهُ لَكُمْ، قِيلَ وَقَالَ: وَكَثْرَةُ السُّؤَالِ، وَإِضَاعَةُ الْمَالِ). الموطا، صحيح مسلم

ترجمه:- له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی وايي: د الله رسول صلى الله عليه وسلم وفرمايل: الله تعالى درې څيزونه ستاسو لپاره خوښوي او درې څيزونه درته بد گڼي: دا خوښوي چې د ده عبادت وکړئ او له ده سره شريک ونه نيسي او دا چې ټول د الله په رسي (د الله په دين) منگولي ونښلوي او په خپلو کې مختلف نشي او بد گڼي ستا لپاره ډيره وينا او ډير سوال کول او د مالونو ضايع کول.

په يو بل حديث شريف کې وحدت او يووالی فرض گرځول شوي دي: (عن عبدالله بن مسعود رضي الله عنه، عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: ثَلَاثٌ لَا يَغُلُّ عَلَيْهِنَّ قَلْبُ مُسْلِمٍ: إِخْلَاصُ الْعَمَلِ لِلَّهِ، وَمَنَاصَحَةُ أئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ، وَلُزُومُ جَمَاعَتِهِمْ، فَإِنَّ الدَّعْوَةَ تُحِيطُ مِنْ وَرَائِهِمْ). رواه الترمذي

ترجمه:- له عبدالله بن مسعود رضي الله عنه څخه روايت دی وايي: پيغمبر صلى الله عليه وسلم وفرمايل: درې څيزونه دي چې هيڅکله د مسلمان زړه په هغه کې خيانت نه کوي: د الله لپاره په عمل کې اخلاص کول او د مسلمانو امامانو ته نصيحت کول او د مسلمانانو له ډلې سره ځان يو ځای کول او له هغې سره ځان لازم گڼل. ځکه د مسلمانانو دعوت او بلنه دا څيزونه په خپله احاطه کې رانيسي.

اسلامي شريعت د مسلمانانو د يووالي او وحدت د له منځه وړونکي شخص وژل هم په هغه وخت جائز کړي دي چې د مسلمانانو وحدت او يووالی له منځه وړي او بې اتفاقي او هرج مرج په ټولنه کې رامنځ ته کوي. يعنې که چيرې داسې څوک راشي او کونښن يې داوي چې ستاسې موجوده وحدت له منځه يوسي او ستاسې ترمنځ بې اتفاقي رامنځ کړي او ستاسو په منځ کې تفرقه واچوي، نو د مسلمانانو د عمومي مصلحت په خاطر تاسو ته اجازه ده، چې هغه شخص ووژئ، ځکه چې د يو شخص په وژلو سره د ډيرو مسلمانانو ځانونه، مالونه، عزتونه مصئون کيږي او ټولنه له پاشيدلو څخه نجات مومي. نبي عليه السلام فرمايلي دي: (عن عرفة رضي الله عنه، قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: «مَنْ أَتَاكُمْ، وَأَمْرُكُمْ جَمِيعٌ عَلَى رَجُلٍ وَاحِدٍ، يُرِيدُ أَنْ يَشُقَّ عَصَاكُمْ، أَوْ يُفَرِّقَ جَمَاعَتَكُمْ، فَاقْتُلُوهُ». صحيح مسلم (۶/ ۲۳)

ژباړه: د عرفجه رضي الله عنه څخه رواي دی ، هغه وايي چې ما د رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه اوريدلي دي چې داسې يې وفرمايل: څوک چې تاسو ته راشي په داسې حال کې چې ستاسو کار په يو سړي راټول وي او هغه غواړي چې ستاسې امساء ماته کړي او يا ستاسې ټولنه يو له بل څخه جدا کړي ، نو وه يې وژنئ.

که چيرې زموږ او ستا سې ترمخ وحدت موجود وي ، نو موږ سره د الله تعالى نصرت به مل وي او هيڅوک نشي کولای چې زموږ پر حريم باندې تيری وکړي او موږ له منځه يوسي. په حديث شريف کې راځي: (عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ). سنن الترمذي (٤٦٦/ ٤)

ژباړه: د عبدالله بن عباس رضي الله عنه څخه روايت دی ، هغه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي ، چې د الله تعالى مرسته او نصرت د مسلمانانو له ټولي او جماعت سره مل دی.

البته يووالی او وحدت هغه وخت رامنځ ته کېږي ، چې موږ ټول د شرعي امير او زعيم په حمايت کې راټول شوي يو، نو د وحدت لپاره د شرعي امير او زعيم شتون حتمي دی.

همدا وجه ده چې عبدالله بن مسعود رضي الله عنه چې د عراق لوی مجتهد صحابي ؤ او د هغه پر وخت کې د بنمنانو د مسلمانانو ترمخ اختلافات رامنځ ته کړي ؤ ، حضرت عبد الله بن مسعود رضي الله عنه د مسلمانانو د ټولنې د حفاظت لپاره په دوه خبرو امر او ټينگار کولو او خلکو ته به يې په وحدت او د مسلمانانو د لوی جماعت سره پر يوځای کيدو امر کولو او داسې به يې فرمايل: (عَلَيْكُمْ بِالطَّاعَةِ وَالْجَمَاعَةِ، فَإِنَّهُمَا حَبْلُ اللَّهِ الَّذِي أَمَرَ بِهِ). شرح السنة للبغوي (١٠/ ٥٤)

ژباړه: په تاسې واجب دی اطاعت (د امير او حاکم) او پر تاسې واجب دی يووالی او وحدت، ځکه دا دواړه د الله تعالى هغه رسۍ دي چې الله تعالى ورباندې امر کړی دی.

د خپل امير او سلطان د اطاعت لپاره دامير او سلطان عدالت او سپيڅلتوب شرط مه گرځوئ، ځکه دا د وحدت او د اطاعت په مخ کې خنډ جوړېږي او هيڅکله به بيا تاسې داسې عادل سلطان او امير پيدا نکړئ، چې تاسې به د هغه پر اطاعت راټول شئ. په يوروايت کې سماک بن الوليد الحنفي څخه راځي: (عن سماك بن الوليد الحنفي، أنه لقي ابن عباس رضي الله عنه، فقال: "ما تقول في سلاطين علينا يظلموننا؛ يشتموننا ويعتدون علينا في صدقاتنا، ألا نمنعهم؟"، قال: "لا؛ أعطهم؛ الجماعة الجماعة، إنما هلكت الأمم الخالية بتفرقها، أما سمعت قول الله: {وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا} [آل عمران: ١٠٣]؟). تفسير ابن أبي حاتم (٣/ ١١٧)، الدر المنثور في التفسير بالماثور (٢/ ٢٨٦)

ژباړه: د سماک بن الوليد الحنفي رحمه الله څخه روايت دی ، هغه وايي چې زه د عبدالله بن عباس رضي الله عنه سره مخامخ شوم، ورته يې وويل: ته څه وايي په باره د هغو پاچاهانو کې چې پر موږ ظلم کوي ؛ موږ ته کنځل کوي او پر موږ تجاوز کوي په صدقاتو زموږ کې ، آيا موږ دوی منع نکړو او مخه يې ونه نيسو؟ عبدالله بن عباس رضي الله عنه ورته وويل: چې نه! ددوی ممانعت مه کوئ. دوی ته ورکړئ صدقات ، پر تاسو لازم دی وحدت او يو واحد جماعت ساتل ، پر تاسو لازم دی وحدت ساتل او جماعت ساتل. بيشکه ستاسې څخه مخکې تير شوي امتونه هلاک شوي ؤ د بې اتفاقي او تفرقې په وجه آيا تا نه دی اوريدلې د الله تعالى داقول: {وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا} [آل عمران: ١٠٣]؟

زموږ او ستاسو په وحدت او يووالي ساتلو کې بې شميره دنيوي او اخروي گټې او فائدي پرتې دي:

- ١- د افغانانو ترمخ وحدت ساتل افغانانو ته د بيروني گواښونو او فشارونو په مقابل کې قوت او استحکام وربښي.
- ٢- د افغانانو ترمخ وحدت او يووالی د افغاني ټولنې ترمخ اتصال او پيوستون رامنځ ته کوي، ترڅو د ټولنې ټول غړي او افراد د يو او بل له مشکلاتو څخه خبر وي او د يو بل مرستې ژر رسيدگي وکړي.
- ٣- د افغانانو ترمخ يووالی د افغاني ټولنې سره د بيروني او وارداتي افکارو، فرهنگونو او کلتورونو په لمنځه وړلو کې مرسته کوي.

- ۴- د افغانانو ترمنځ وحدت او يووالی ، نړۍ ته ددوی د عظمت ، قوت ، عزت او کرامت ريښتینی انځور وړاندې کوي.
- ۵- د افغانانو ترمنځ وحدت او يووالی د اسلامي مفاهيمو، ارزښتونو، عقائدو او اخلاقو واقعيت او حقيقت نړيوالو ته روښانه کوي.
- ۶- د افغانانو ترمنځ وحدت او يووالی د افغانانو په منځ کې اُلفت، عدالت، محبت ټينگوي .
- ۷- د افغانانو ترمنځ په وحدت او يووالي سره افغاني تاريخ را ژوندی کيږي .
- ۸- د افغانانو ترمنځ په وحدت او يووالي سره د افغانانو ترمنځ قبيلوي، سمني، ژبني او نژادي عصبيت محوه کيږي.
- ۹- د افغانانو ترمنځ وحدت ، په حقيقت کې د کورنيو ، افرادو او د ټولنې ، بلکې د ټول عالم اسلام د قوت سبب دی.
- ۲- د نړيوالو فشارونو او د گاونډيانو د مداخلو پر وخت د ملت د استقامت ضرورت دی:**

پر مونږ او تاسې د هيواد له حريم څخه دفاع فرض ده او مونږ او تاسې ته ددښمن د مداخلو او فشارونو په مقابل کې په خپل وحدت او دين باندې ثابت پاتې کيدل او استقامت اختيارول زموږ د کاميابۍ نښه ده .

قرآن کریم مونږ او تاسې ته د سختيو او ددښمن سره د مقابلې او مخامخ کيدو او ددښمن د فشارونو په مقابل کې په ثبات او استقامت امر کړی دی او فرمايلي يې دي: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ). الأنفال: (۴۵)

ترجمه:- ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی (يعنې ای مؤمنانو!) کله چې مخامخ شئ کوم فوج (دښمن) سره چې جنگ درسره کوي نو ثابت قدم و او سئ تاسې او مه ترې تښتئ او یادوئ الله ډېر په خوله او زړه ښايي چې تاسې په مراد ور سپړئ په بري سره پر دښمن د ذکر په برکت.

الله جل جلاله خپل خوږ پیغمبر او د هغه امت ته په استقامت امر کړی دی او فرمايلي يې دي: (فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ). هود: (۱۱۲)

ترجمه:- نو مستقيم او ثابت اوسه لکه چې حکم کړی شوی دی تاته او هم مستقيم او ثابت دې اوسي هغه څوک چې توبه يې ايستلې ده له تاسره او مه تیرېږئ له حده بېشکه چې الله پر هغو کارونو چې کوی يې تاسې ښه ليدونکی دی.

په يو بل مبارک آيت کې راځي: (فَاسْتَقِمْوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ). فصلت: (۶)

ترجمه:- پس سم مستقيم ورځئ ده ته (توحيد) او مغفرت وغواړئ له ده نه!

ددښمن سره مقابله کول او د هغوی د سياسي او نظامي فشارونو په مقابل کې استقامت او ثابت قدمي غوره کول هغه کار دی، چې الله تعالی ورباندې مونږ ته حکم کړی دی او فرمايلي يې دي: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ) آل عمران: (۲۰۰)

ترجمه:- ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی (ای مؤمنانو!) صبر کوی په طاعت، مصيبت، او له معصيته) او ټينگ اوسئ! په صبر د کفارو په مقابل کې او محکم اوسئ په اسلامي سرحداتو کې! او ویرېږئ له الله لپاره د دې چې په مراد ورسېږئ بريالي شئ او د دوزخه نجات ومومئ.

د ژوند په هره سخته لحظه کې، بالخصوص ددښمن د فشارونو او د هغوی ددسيسو په مقابل کې استقامت د هغه چا کار دی چې په الله تعالی کلک ایمان او باور لري.

څوک چې دا وايي چې زموږ رب الله تعالی دی او بيا ددښمن په مقابل کې استقامت اختيار کړي ، الله تعالی دداسې خلکو د نصرت لپاره ملائکې رالېږي او دوی ته په استقامت ثابت قدمي ور ښيي او ورته د کاميابۍ زيری او اطمینان ورکوي، لکه چې الله جل جلاله فرمايلي دي: (إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ). فصلت: (۳۰)

ترجمه:- بېشکه هغه کسان چې ويلي يې دي صدقاً له زړه چې رب زموږ الله دی بيا ټينگ ولاړ وي په دغه توحيد او نورو اعمالو د دين را نازلېږي به پر دوی پرېښتې د ساختلو په وخت او په قبر کې چې داسې به وايي مه ويرېږئ او مه خپه کېږئ او خوشاله اوسئ تاسې په جنت هغه چې وئ تاسې چې وعده يې در سره کړې شوې ده په ژبې د انبياء الله سره.

همداراز الله تعالى فرمايلي دي: (إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ، أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ). الأحقاف: (١٣-١٤)

ترجمه:- بېشکه هغه کسان چې وايي رب زموږ الله دی بيا ټينگ و درېږي په عبادت د ده پس نه به وي هيڅ وېره پر دوی او نه به وي دوی چې خپه به شي په آخرت کې.

څوک چې ددښمن څخه د ويرې او خوف پر وخت په دين استقامت غوره کړي ، الله تعالى به ورته دنيا کې زيات مال او نور نعمتونه ورکړي دنيوي او اخروي نيکې بدلې ورکړي، لکه چې الله تعالى فرمايلي دي: (و ان لو اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَاءً غَدَقًا) { الجن : ١٦ }

ترجمه:- او بله وحی راغلي ده ماته چې که دا خلق اهل دمکې برابر شي پر طريقه سمې لارې د اسلام نو هرو مرو به وڅښوو دوی ته اوبه ډېرې پس له قحطه تر څو وازمويو مونږ دوی په دغه نعمت کې.

د تاريخ په اوږدو کې پر افغانستان مختلفو قومونو او امپراطوريو حملې او يرغلونه کړي دي، خو ددې ټاټوبي اوسيدونکو استقامت او ثبات له لاسه نه دی ورکړی او ښه په ميړانه سره يې دښمن ته ځواب ورکړی دی.

د استقامت گټې او فائدي:

١. استقامت خپلو بندگانو ته د الله تعالى امر او خپل امت ته د پيغمبر سپارښتنه ده .
 ٢. استقامت د سختۍ او ددښمن په مقابل کې د انسان عزم او اراده قوي کوي.
 ٣. څوک چې استقامت اختيار کړي، هغوی د الله پرته له هيچا څخه نه ويرېږي او نه به دوی په غمونو او پريشانو اخته شي.
 ٤. استقامت زړه ته اطمینان ورکوي او په حق باندې د پاتې کيدل انسان ته اسانوي.
 ٥. استقامت انسان د بزدلۍ او تزلزل څخه ساتي او ثابت قدمي ورته ور په برخه کوي.
- نسأل الله عز وجل الاستقامة على الإيمان والثبات في الملمات، اللهم يا مقلب القلوب ثبت قلوبنا على دينك، وصلي الله على نبينا محمد

وعلى آله وصحبه أجمعين.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.